

ว.จ. ตะกั่วป่าศิริเขต

แบบรายงานวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) โดยใช้กระบวนการสอนแบบ
อริยสัจสี่ (Noble Truth 4 Model) ของการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการ
เรียนรู้สูงสุด รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

นางสุลักษณ์ ทองเนียม
ตำแหน่งครู ชำนาญการ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

โรงเรียนตะกั่วป่าศิริเขต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

แบบรายงานวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ปีการศึกษา 2566

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตพังงา ภูเก็ต ระนอง

ชื่อผู้นำเสนอ นางสาวสุลักษณ์ ทองเนียม

โรงเรียน ตะกั่วป่าศรีเขต อำเภอ ตะกั่วป่า จังหวัด พังงา

ประเภทของนวัตกรรม ด้านวิธีจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชื่อผลงาน การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) โดยใช้กระบวนการสอนแบบอริยสัจสี่ (Noble Truth 4 Model) ของการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

1. ความสำคัญของนวัตกรรม/วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ประเทศไทยกำลังอยู่ในยุคของการปฏิรูปการศึกษาซึ่งถือเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญของประเทศและประชาชนคนไทย การเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยก่อให้เกิดแรงกดดันในทุก ๆ ด้านของสังคมไทย ทั้งนี้เพราะปัญหาในอดีตที่สั่งสมมาอย่างยาวนานล้วนมีต้นเหตุมาจากความล้าหลังในเรื่องการศึกษา (ถวัลย์ มาตจรัส. 2544: คำนำ) การปฏิรูปการเรียนรู้ใหม่จะช่วยพัฒนาคนไทยให้เป็นคนที่มีความรู้คู่คุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น และสรรพสิ่งทั้งหลาย (คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. 2544: 6) อนาคตของประเทศไทยขึ้นอยู่กับเด็กและเยาวชนเพราะในโลกยุคใหม่ การแข่งขันขึ้นอยู่กับความรู้และความสามารถของคนในชาติ จึงจำเป็นต้องปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของเยาวชนให้สามารถคิดเป็น ทำเป็น มีทักษะในการจัดการ มีคุณธรรมและค่านิยมที่ดีงาม และรักการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง (รุ่ง แก้วแดง. 2544: 11) หัวใจของการปฏิรูปการศึกษาคือ การปฏิรูปการเรียนรู้ หัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้คือการปฏิรูปจากการยึดเนื้อหาวิชา มายึดนักเรียนเป็นตัวตั้งหรือที่เรียกว่า นักเรียนสำคัญที่สุด (ประเวศ วะสี. 2544: 5) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวดที่ 4 มาตราที่ 2 ที่ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า นักเรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่านักเรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ดังนั้นกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยเน้นด้านความรู้ คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้ ในเรื่องสาระความรู้ให้บูรณาการความรู้และทักษะด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมในแต่ละระดับการศึกษาเพื่อพัฒนาด้านความรู้เกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสังคม (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3), 2553)

สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมมีบทบาทสำคัญยิ่งในสังคมโลกปัจจุบันและอนาคต เพราะสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเกี่ยวข้องกับทุกคนทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงานอาชีพต่าง ๆ

ตลอดจนเทคโนโลยี เครื่องมือเครื่องใช้และผลผลิตต่างๆ ที่มนุษย์ได้ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในชีวิตและการทำงาน เหล่านี้ล้วนเป็นผลของความรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ผสมผสานกับความคิดสร้างสรรค์และศาสตร์อื่น ๆ ซึ่งหนึ่งในนั้นก็คือ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม(พระพุทธศาสนา)ช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาวิธีคิด ทั้งความคิดเป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์วิจารณ์ มีทักษะสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ ใช้ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางานด้วยกระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตจริงอย่างสร้างสรรค์ สามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่หลากหลายและมีประจักษ์พยานที่ตรวจสอบได้ หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตของโลกสมัยใหม่ได้ตลอดเวลา ซึ่งโลกทุกวันนี้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (knowledge-based society) ดังนั้นทุกคนจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้รู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เพื่อที่จะมีความรู้ความเข้าใจและนำไปปรับใช้ในธรรมชาติและเทคโนโลยีที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น สามารถนำความรู้ไปใช้อย่างมีเหตุผล สร้างสรรค์ และมีคุณธรรม ดังนั้นครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องเชื่อมโยงความรู้กับกระบวนการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความคิด ทั้งความคิดเป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์วิจารณ์ มีทักษะที่สำคัญทั้งทักษะ กระบวนการทางสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและทักษะในศตวรรษที่ 21 ในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลหลากหลายและประจักษ์พยานที่ตรวจสอบได้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560)

การเรียนการสอนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเป็นการเรียนรู้ที่นักเรียนเป็นผู้ลงมือกระทำ การทดลองและฝึกคิดด้วยตนเอง การศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้คนในสังคมไทยที่มีความหลากหลายทางศาสนาที่สนใจเชิงหลักธรรมนำไปปรับใช้ป็นนักคิด มีความสามารถคิดวิเคราะห์หาเหตุผล และมีความตื่นตัวที่จะหาความรู้ ข้อเท็จจริงในเชิงหลักธรรม รวมทั้งสามารถที่จะนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและเทคโนโลยีมาใช้ได้อย่างเหมาะสมในชีวิตและความเป็นอยู่ ตลอดจนมีส่วนช่วยในการพัฒนาประเทศ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนตะกั่วป่าศรีเขต จึงมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาความรู้แบบบูรณาการ เน้นการเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สามารถนำองค์ความรู้มาเชื่อมโยงกันในแต่ละสาระการเรียนรู้ไปสู่การประยุกต์ใช้ได้จริง นำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสามารถสังเคราะห์องค์ความรู้ออกมาในรูปแบบต่าง ๆ ได้ ดังนั้นข้าพเจ้าจึงมีแนวคิดในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือทำและการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยการออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสอนแบบอริยสัจสี่ (Noble Truth 4 Model) ของการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด ซึ่งรูปแบบการสอนดังกล่าวมีกระบวนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความคิด และการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ สามารถสร้างความรู้ ค้นพบความรู้ได้ด้วยตนเอง นักเรียนมีบทบาทมาก

ในกิจกรรมการเรียนการสอน และผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยการให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองกับเพื่อนบุคคลอื่นๆ และสิ่งแวดล้อมรอบตัว โดยใช้ทักษะกระบวนการต่างๆ ในการสร้างความรู้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการและเรียนรู้สาระในแง่มุมที่กว้างขึ้น ซึ่งจะเกิดขึ้นได้หากให้ผู้เรียนมีการเคลื่อนไหวทางกาย อย่างเหมาะสม กิจกรรมที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนตื่นตัวอยู่เสมอ จึงสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และถ่ายโอนการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ ในสถานการณ์ที่หลากหลาย ความรู้นั้นก็จะประโยชน์และมีความหมายมากขึ้น กระบวนการเหล่านี้มีแนวทางเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและศักยภาพความเป็นสากลซึ่งจะช่วยเพิ่มพูนทักษะการศึกษา ค้นคว้า เลือกใช้ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม สามารถพัฒนาความริเริ่มสร้างสรรค์และ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา การสื่อสารและการร่วมมือ ซึ่งทักษะเหล่านี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งในศตวรรษที่ 21 ที่ใช้ในการดำเนินชีวิตต่อไปในอนาคต และสามารถทำงานท่ามกลางความขาดแคลน เป็นการท้าทายความสามารถของตนเอง ได้ทำในสิ่งที่ไม่เคยทำมาก่อน นอกจากนี้นักเรียนได้นำองค์ความรู้ที่เกิดจากการศึกษา ค้นคว้า และลงพื้นที่ด้วยตนเองนั้น นำไปเผยแพร่ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 จุดประสงค์

2.1.1 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด โดยใช้กระบวนการสอนแบบอริยสัจสี่ (Noble Truth 4 Model)

2.1.2 เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการทางสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและทักษะในศตวรรษที่ 21 ในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลหลากหลายและประจักษ์พยานที่ตรวจสอบได้

2.1.3 เพื่อให้ผู้เรียนให้เกิด ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนอย่างแท้จริงโดยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยความร่วมมือจากกลุ่ม

2.1.4 เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกรกล้าแสดงออกและนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้า เผยแพร่ในวงกว้าง ทั้งภายในสถานศึกษาและชุมชนภายนอก

2.2 เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

2.2.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 22 คน ได้ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ผ่านการลงมือทำและการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้กระบวนการสอนแบบอริยสัจสี่ (Noble Truth 4 Model) ของการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด

2.2.2 นักเรียนได้นวัตกรรมที่ผ่านกระบวนการศึกษา ค้นคว้าของนักเรียนจำนวน 1 เรื่อง

เชิงคุณภาพ

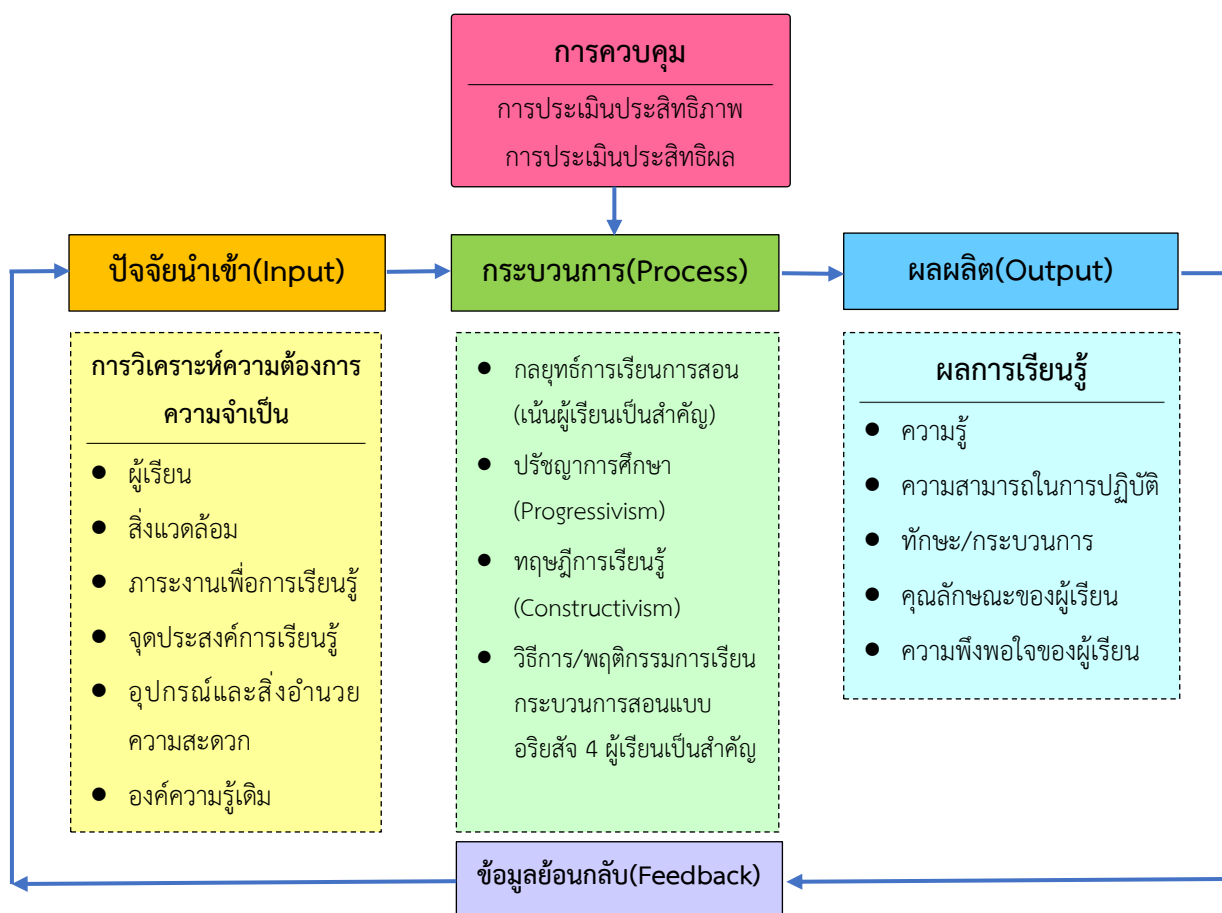
2.2.3 นักเรียนมีทักษะกระบวนการความเป็นเหตุและผล(หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา) และทักษะในศตวรรษที่ 21 ในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลหลากหลายและประจักษ์พยานที่ตรวจสอบได้

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 การออกแบบนวัตกรรม

จากเจตนารมณ์ของเป้าหมายตามหลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่มีความมุ่งมั่นและความคาดหวัง หลัก ๆ คือ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ อันหมายถึง เป็นคนดี เป็นคนเก่ง เป็นคนที่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณค่าและมีความสุข บนพื้นฐานของความเป็นไทย ภายใต้บริบท สังคมโลกใหม่ รวมทั้งเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการระดับสูงด้านสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เทคโนโลยีและ การสื่อสาร เพื่อการพึ่งตนเองและเพื่อสมรรถนะในการแข่งขัน โดยบูรณาการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ศาสนา และการเมือง เพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยมีภาคีเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และร่วมพัฒนากับสถานศึกษาระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับ ชาติและนานาชาติรวมทั้งเครือข่ายสนับสนุน จากสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นศูนย์และร่วมเป็นเครือข่ายพัฒนา ความรู้ให้กับประชาชนในชุมชนและบุคคลทั่วไป

ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงดำเนินการพัฒนาและแก้ไขปัญหาผู้เรียนโดยใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน (Instructional innovation) โดยมีเป้าหมายตามหลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งต้องดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีความรอบรู้ ก้าวทันโลกและการเปลี่ยนแปลง มีคุณธรรมและจริยธรรมสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้และพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษา ด้านประสบการณ์นิยม(Progressivism) และทฤษฎีการเรียนรู้ ด้านการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) โดยสังเคราะห์เป็นนวัตกรรม การจัดการเรียนการสอน Active learning โดยใช้กระบวนการสอนแบบอริยสัจสี่ (Noble Truth 4 Model) ของการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด โดยกระบวนการพัฒนานวัตกรรม/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ใช้วิธี System Approach ประกอบด้วย Input Process Output Feedback และทุกขั้นตอนจะควบคุม โดยวงจรคุณภาพ PDCA ดังแสดงในแผนภาพ ดังนี้

จากกระบวนการพัฒนานวัตกรรม/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ใช้วิธี System Approach ประกอบด้วย Input Process Output Feedback และทุกขั้นตอนจะควบคุม โดยวงจรคุณภาพ PDCA ดังแสดงในภาพ นั้นมีดำเนินการ ดังนี้

- 1.1) ศึกษาหลักสูตรของโรงเรียน ศึกษาเอกสารประกอบหลักสูตรและวิเคราะห์หลักสูตร
- 1.2) ออกแบบหน่วยการเรียนรู้และจัดทำแผนการเรียนรู้อย่างชัดเจน ซึ่งในแผนการจัดการเรียนรู้นอกจากจะกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดแล้ว จะกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัยและด้านทักษะพิสัย
- 1.3) ระบุเทคนิควิธีการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ระบุใช้สื่อ/นวัตกรรมที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาสาระและผู้เรียน
- 1.4) กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลพร้อมเครื่องมือการวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน
- 1.5) จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้สื่อ/นวัตกรรมอย่างหลากหลายประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งออกแบบและสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมตามตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้

ทั้งนี้ ข้าพเจ้ามีการวัดและประเมินผลในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม คือ การประเมินการปฏิบัติ (Authentic Assessment) และการประเมินสภาพจริง (Performance Assessment) โดยผ่านการปฏิบัติของผู้เรียน โดยการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการดังกล่าวต้องวัดและประเมินได้ครอบคลุม ครบถ้วนพฤติกรรมของผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) การประเมินความรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นการให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้ ทั้งเนื้อหาด้านทฤษฎีและปฏิบัติ ซึ่งความรู้ในเนื้อหาสาระนี้สามารถประเมินโดยใช้แบบทดสอบ

ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) เป็นการประเมินการแสดงออกของผู้เรียนทั้งหมด ตลอดจน การทำงานร่วมกันและคุณลักษณะต่างๆ ซึ่งสามารถประเมินด้วยวิธีการสังเกตได้อย่างชัดเจน

ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) การประเมินทักษะในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามทักษะกระบวนการทางสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและทักษะที่สำคัญของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

3.2 การดำเนินงานตามกิจกรรม

ขั้นเตรียมการ (Plan)

1) ผู้สอนศึกษาเป้าหมายของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ศึกษาหลักสูตรของโรงเรียน ศึกษาเอกสารประกอบหลักสูตรและวิเคราะห์หลักสูตร ศึกษาทักษะกระบวนการทางสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและทักษะในศตวรรษที่ 21 ในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลหลากหลายและประจักษ์พยานที่ตรวจสอบได้ เพื่อสร้างหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภายใต้อัตลักษณ์แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2) ผู้สอนจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้

3) ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันสำรวจแนวคิดหลักในการจัดทำผลงานและนวัตกรรม เพื่อนำไปสู่การกำหนดหัวข้อองค์ความรู้ใหม่ที่ผู้เรียนมีความสนใจร่วมกัน

ขั้นดำเนินการ (Do)

การพัฒนาผลงานและนวัตกรรมของนักเรียนจากการจัดการเรียนการสอน Active learning โดยใช้กระบวนการสอนแบบอริยสัจสี่ (Noble Truth 4 Model) ของการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด ดังนี้

ครูผู้สอนได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสอนแบบอริยสัจสี่ (Noble Truth 4 Model) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 7 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 ทุกข์ สืบหาความรู้เดิม ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ใหม่ ผู้สอนทำหน้าที่ในการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงความรู้เดิมหรือเสริมในสิ่งที่ผู้เรียนยังไม่มี หรือตรวจสอบทักษะทางสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และเป็นการกระตุ้นความตื่นตัวทางสติปัญญาให้ผู้เรียนดึงความรู้เดิมที่มีอยู่ และเชื่อมโยงไปยังเรื่องที่จะเรียนต่อไป ทำให้ผู้สอนได้ทราบว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความรู้พื้นฐานเป็นอย่างไร ผู้สอนควรเติมเต็มส่วนใดให้กับผู้เรียน และผู้สอนยังสามารถวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

ขั้นที่ 2 สมุทัย แสวงหาข้อมูลใหม่ ผู้สอนทำหน้าที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสงสัย สร้างคำถามและอยากรู้อยากเห็น พยายามแสวงหาคำตอบของข้อสงสัยเหล่านั้น จนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยกระบวนการทางสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้แก่ การกำหนดปัญหา การตั้งสมมติฐาน เก็บรวบรวมข้อมูลหรือทดลอง และสรุปผลและอภิปรายผล นำเข้าสู่เนื้อหาในบทเรียนหรือ

เรื่องที่น่าสนใจ ซึ่งอาจเกิดจากความสนใจของผู้เรียน หรือเกิดจากการอภิปรายภายในกลุ่ม เรื่องที่น่าสนใจ อาจมาจากเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น หรือเป็นเรื่องที่เชื่อมโยงกันกับความรู้เดิมที่ผู้เรียนเพิ่ง เรียนรู้มา เน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองรวมทั้งระดมความคิด ร่วมกันทำงานเป็นกลุ่ม มุ่งเน้นให้ ผู้เรียนรู้จักศึกษาค้นคว้าหาคำตอบทั้งจากการอ่าน การวิเคราะห์ ตีความหมายข้อมูล การทำความเข้าใจ และศึกษาจากแหล่งความรู้ต่างๆ ฝึกให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะกระบวนการต่างๆ เพื่อค้นคว้าและได้มาซึ่ง คำตอบ โดยผู้สอนได้ใช้กระบวนการสอนหลายวิธี เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเบื่อหน่ายในการเรียน เช่น การทดลอง การเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ อันจะนำไปสู่การขยายความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนให้กว้างขึ้น

ขั้นที่ 3 นิรโทษ แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียน แลกเปลี่ยนความรู้กันทั้งในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและพบข้อมูลใหม่จากกิจกรรม ขั้นที่ผ่านมา เป็นการฝึกและส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าแสดงออก รู้จักตั้งคำถาม เตรียมคำตอบโดยมี ผู้สอนเป็นผู้ดูแลและให้คำชี้แนะเพิ่มเติม และยังเป็นโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทั้งทางด้าน ร่างกายอารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนความรู้สึกนึกกับผู้อื่นอีกด้วย เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วผู้เรียนก็ จะนำข้อมูลเหล่านั้นมาทำการวิเคราะห์ สรุปผลและนำเสนอผลที่ได้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น บรรยายสรุป สร้างแบบจำลองรูปวาดตาราง กราฟ ฯลฯ เพื่อนำเสนอแนวคิดต่อไป ขั้นนี้จะทำให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ ความรู้ใหม่การค้นพบในขั้นนี้อาจเป็นไปได้หลายทาง เช่น สนับสนุนสมมติฐาน แต่ผลที่ได้จะอยู่ในรูปแบบ ใดก็สามารถให้ความรู้และช่วยผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ได้ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กันแล้ว ผู้สอนและผู้เรียน จะมีการสรุปความรู้อีกครั้งหนึ่ง และมีเทคนิควิธีการที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายๆ และมีความคงทนในการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนได้รับความสนุกสนาน ผ่อนคลาย ทำให้ผู้เรียนสามารถจัดเรียง ความรู้ที่ได้เรียนมาอย่างเป็นระบบ ง่ายต่อการจดจำและนำไปใช้

ขั้นที่ 4 มรรค แสดงความรู้ ผลงาน เมื่อแสดงผลงานทางสังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรมและการประเมินผล เป็นการฝึกเสนอความคิดของจัดการเรียนการสอนเสร็จในแต่ละครั้ง ผู้เรียน จะมีผลงานของกลุ่มออกมา และจัดแสดงไว้ในที่ที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้ให้ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนตอกย้ำและ ตรวจสอบความเข้าใจของตน ตลอดจนแสดงให้เห็นถึงความสามารถ ความสามัคคี ความคิดสร้างสรรค์ และความรู้ที่ได้จากการเรียน สร้างความภูมิใจให้กับกลุ่มตนเอง และเป็นการแสดงให้ผู้อื่นได้รับรู้ อีกทั้งยังมี ผลต่อการเรียนการสอนในครั้งต่อไป ขั้นนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้มาประมวลและ ประยุกต์ใช้ในเรื่องอื่นๆ ได้ และส่งเสริมการนำความรู้ ความเข้าใจของตนเองที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียนไป ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อเป็นการแก้ปัญหา ตลอดจนนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การนำผลไม้ ไปแช่น้ำเพื่อเพิ่มความกรอบให้ก่อนรับประทาน เป็นต้น และเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ที่จะเรียนเพราะเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวผู้เรียน ทำให้มีความอยากรู้อยากเห็นและอยากเรียนในครั้งต่อไป ผู้สอน จัดเตรียมโอกาสให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม และถ่ายโอนการเรียนรู้ได้ ซึ่ง สามารถเผยแพร่ความรู้ที่ได้ในเวทีต่างๆ ต่อไป เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง งานสัปดาห์สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การจัดค่ายอัจฉริยภาพทางด้านสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นต้น

ขั้นตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนางาน (Check)

- 1) ผู้เรียนมีความตื่นตัวในการเข้าร่วมกิจกรรม มีการค้นคว้าข้อมูลจากหลายแหล่งเรียนรู้ และมีการปรับปรุงเป็นระยะ โดยมีผู้สอนทำหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนางาน
- 2) เมื่อผู้เรียนจัดทำนวัตกรรมแล้ว ผู้สอนทำหน้าที่ตรวจสอบ และเสนอแนะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เรียน

ขั้นสรุปและรายงาน (Action)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยใช้กระบวนการสอนแบบอริยสัจสี่ (Noble Truth 4 Model) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการเรียนการสอน ผู้เรียนทุกคนได้คิด ได้ปฏิบัติด้วยตนเอง ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนและผู้สอนอย่างเต็มที่ ผู้สอนสามารถปรับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของผู้เรียนตามความเหมาะสม และผู้เรียนได้เรียนตามที่ต้องการมากยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียนการสอน เมื่อผู้เรียนเกิดความสุข ก็มีความพร้อมทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีตามมา สามารถสร้างนวัตกรรมหรือผลงานเพื่อเป็นการทบทวนกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นมาตลอดทั้งหน่วยการเรียนรู้ที่ผ่านมา หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นกระบวนการตกผลึกทางความคิด เพื่อเชื่อมโยงองค์ความรู้ที่ได้รับกับการนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน โดยมีผู้สอนทำหน้าที่ให้คำชี้แนะอย่างใกล้ชิด

3.3 ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

ขั้นตอนในการสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะของผู้เรียนโดยใช้กระบวนการสอนแบบอริยสัจสี่ (Noble Truth 4 Model) ของการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด พบว่า ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในกิจกรรมการเรียนการสอนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมมากขึ้น เช่น การค้นคว้าหาข้อมูลด้วยตนเอง การลงมือปฏิบัติกิจกรรมการทดลอง การทำงานร่วมกันเป็นทีม การสร้างความรู้ด้วยตนเอง และการแสดงผลงานที่สร้างความภูมิใจให้กับผู้เรียน โดยเฉพาะในขั้นสรุปจัดระเบียบความรู้ทางสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมผู้เรียนจะให้ความสนใจเป็นพิเศษในการร่วมกันสรุปความรู้ของกลุ่มออกมาเป็นแผนผังความรู้ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจะช่วยกันคิด และออกแบบผังของตนเองอย่างเต็มที่ ซึ่งจากกิจกรรมตรงนี้แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนต่างช่วยกันสรุปความรู้ที่ตนได้มาจัดทำเป็นผังความรู้ ทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำและเข้าใจเนื้อหาที่เรียนไปได้ดียิ่งขึ้น ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการทางสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและทักษะในศตวรรษที่ 21 ในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลหลากหลายและประจักษ์พยานที่ตรวจสอบได้ ผู้เรียนพยายามที่จะตั้งคำถามและตอบคำถามกับเพื่อน ทำให้ได้ฝึกใช้ความรู้ที่เรียนมาไปอย่างไม่รู้ตัว ซึ่งต่างไปจากการเรียนการสอนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมตามปกติ ที่เป็นการเรียนการสอนโดยเน้นการบอก การอธิบาย การสาธิต และการซักถาม เนื้อหาในการเรียนของผู้สอนหรือในบางครั้งอาจจะมีการทดลองบ้างแต่ก็ไม่บ่อยนัก โดยมีได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ ฝึกกระบวนการค้นคว้า

กระบวนการคิด กระบวนการทำงาน กระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ทักษะกระบวนการทางสังคม ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ และการประยุกต์ใช้ความรู้ อันเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการเรียนการสอนแบบอริยสัจสี่ (Noble Truth 4 Model) ของการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด

3.4 การใช้ทรัพยากร

การสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะของผู้เรียนผ่านการดำเนินการตามกระบวนการสอนแบบอริยสัจสี่ (Noble Truth 4 Model) ของการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด ได้เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติการทดลองด้วยตนเอง มีการใช้กระบวนการทางสติปัญญา และมีส่วนร่วมในการเรียนทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม พร้อมทั้งเน้นกระบวนการทางสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและทักษะในศตวรรษที่ 21 ในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลหลากหลายและประจักษ์พยานที่ตรวจสอบได้ ซึ่งต้องอาศัยจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่อยู่ในท้องถิ่น เพื่อให้การสืบค้นข้อมูลและนำข้อมูลมาใช้สร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ นั้นมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ จึงมีการใช้ทรัพยากรในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

3.4.1 ผู้เรียนและผู้สอนระดมความคิด เพื่อระบุแหล่งเรียนรู้ที่สามารถสืบค้นหาข้อมูลมาจัดทำผลงานและนวัตกรรมของตนเองได้อย่างถูกต้อง มีความน่าเชื่อถือ เช่น ห้องปฏิบัติการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ห้องสมุดโรงเรียน แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน พิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ต

3.4.2 กระบวนการสืบค้นข้อมูลและเขียนบทความ เพื่อใช้ในการจดบันทึกข้อมูล

3.4.3 การลงพื้นที่สืบค้นข้อมูล ได้รับการอำนวยความสะดวกจากท่านผู้อำนวยการ และผู้ปกครองของผู้เรียนซึ่งเป็นคนในท้องถิ่น ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลเชิงลึกได้

3.4.4 การจัดตีพิมพ์ผลงานและนวัตกรรมที่ได้ดำเนินการศึกษา ผ่านการพิมพ์โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้กับงานนำเสนอ

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 ผลที่เกิดตามจุดประสงค์

4.1.1 ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้มากขึ้น โดยใช้กระบวนการสอนแบบอริยสัจสี่ (Noble Truth 4 Model)

4.1.2 ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการทางสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและทักษะในศตวรรษที่ 21 ในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลหลากหลายและประจักษ์พยานที่ตรวจสอบได้

4.1.3 ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องที่เรียนอย่างแท้จริง สามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองและความร่วมมือจากกลุ่ม

4.1.4 ผู้เรียนกล้าแสดงออกและสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้าเผยแพร่ในวงกว้าง ทั้งภายในสถานศึกษาและชุมชนภายนอก

4.2 ผลสัมฤทธิ์ของงาน

ผลการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน Active learning โดยใช้กระบวนการสอนแบบ อริยสัจสี่ (Noble Truth 4 Model) ของการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด พบว่า ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในกิจกรรมการเรียนการสอนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมมากขึ้น เช่น การค้นคว้าหาข้อมูลด้วยตนเอง การลงมือปฏิบัติกิจกรรมการทดลอง การทำงานร่วมกันเป็นทีม การสร้างความรู้ด้วยตนเอง และการแสดงผลงานที่สร้างความภูมิใจให้กับผู้เรียน โดยเฉพาะในขั้นสรุปจัดระเบียบความรู้ทางสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมผู้เรียนจะให้ความสนใจเป็นพิเศษในการร่วมกันสรุปความรู้ของกลุ่มออกมาเป็นแผนผังความรู้ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจะช่วยกันคิด และออกแบบผังของตนกันอย่างเต็มที่ ทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำและเข้าใจเนื้อหาที่เรียนไปได้ดียิ่งขึ้น ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการทางสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม(แนวหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา หลักอริยสัจสี่) การคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดแก้ปัญหา ค้นคว้าและคัดเลือกข้อมูลหรือองค์ความรู้เป็นทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งทักษะเหล่านี้จะติดตัวผู้เรียนไปตลอด และผู้เรียนสามารถจัดทำผลงานซึ่งเป็นนวัตกรรมสำคัญซึ่งเป็นผลสรุปของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และสามารถนำนวัตกรรมมาศึกษาหาความรู้ และนำสู่การเผยแพร่ให้กว้างขวางมากขึ้น

4.3 ประโยชน์ที่ได้รับ

4.3.1 นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการทางตามแนวหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา หลักอริยสัจสี่และทักษะในศตวรรษที่ 21 ในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้เกิดทักษะการคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดแก้ปัญหา สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจ

4.3.2 ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในกิจกรรมการเรียนการสอนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมมากขึ้น

4.3.3 ผู้เรียนพยายามที่จะตั้งคำถามและตอบคำถามกับเพื่อน ได้ฝึกใช้ความรู้ที่เรียนมาไปอย่างไม่รู้ตัว

4.3.4 ผู้เรียนมีความสามารถทางการเรียนสูง มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก

4.3.5 ผู้เรียนได้ฝึกความคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์และเปิดใจกว้าง ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้เกิดเป็นนิสัยที่ติดตัวและเคยชินจนสามารถพัฒนาไปใช้ในชีวิตประจำวัน

4.3.6 ผู้เรียนสามารถเปลี่ยนจากผู้รับองค์ความรู้มาเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ และเผยแพร่องค์ความรู้ ที่เกิดจากการศึกษา ค้นคว้าให้เกิดประโยชน์กับตนเองและผู้อื่น

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 กระบวนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน Active learning โดยใช้กระบวนการสอนแบบอริยสัจสี่ (Noble Truth 4 Model) ของการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด มีการวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ รัดกุม ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียน

5.2 ผู้สอนและผู้เรียนกล้าที่จะก้าวข้ามขีดจำกัดของตนเอง กล้าคิด กล้าลงมือทำ หวังผลเพื่อพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ เรียนรู้ร่วมกัน

5.3 ผู้เรียนได้นำความรู้ทางสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมมาใช้ในการอธิบาย เชื่อมโยง และบูรณาการองค์ความรู้ทั้งทางด้านสังคมศาสตร์ เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมอย่างรอบด้าน

5.4 ผู้บริหารและคณะครูให้ความเห็นชอบและให้การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม มีวัสดุอุปกรณ์ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมอย่างเพียงพอ

5.5 บุคลากรท้องถิ่นถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ให้ข้อมูลกับผู้เรียนในเรื่องราวที่สอดคล้องกับ เนื้อหาในการเรียน รวมถึงให้ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อการทำงานของโรงเรียน

5.6 การประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมร่วมกันผ่านการเผยแพร่ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี ทำให้องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้าได้เผยแพร่ไปในวงกว้าง

6. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

6.1 การระบุข้อมูลที่ได้รับจากการผลิตและการนำผลงานไปใช้

1) ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการแบบหลักอริยสัจสี่ (Noble Truth 4 Model) และทักษะในศตวรรษที่ 21 ในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ เกิดทักษะการคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดแก้ปัญหา สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจ

2) ผู้เรียนทราบวิธีการค้นคว้าและคัดเลือกข้อมูลหรือองค์ความรู้ได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ

3) ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในผลงานหรือนวัตกรรมของตนเองและเพื่อนร่วมชั้น

4) ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันในเรื่องที่เกี่ยวกับการนำความรู้ทางด้านสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมไปพัฒนาท้องถิ่น และรู้จักชุมชนของผู้เรียนในหลากหลายแง่มุมมากยิ่งขึ้น สนองตอบหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

6.2 ข้อเสนอแนะ ข้อควรระวัง

1) ผู้เรียนขาดประสบการณ์และทักษะในการค้นคว้า เลือกใช้และรวบรวมข้อมูล การจัดทำผลงานหรือนวัตกรรมครั้งนี้ ผู้สอนจำเป็นต้องดูแล ให้คำแนะนำในลักษณะของผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) และผู้ให้คำแนะนำ (Coach) อย่างใกล้ชิด พร้อมช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหา ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น

2) ผู้สอนต้องวางแผนการจัดทำผลงานหรือนวัตกรรมของนักเรียนให้มีความชัดเจน รัดกุม เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

3) ผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้มีการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในกิจกรรมมากที่สุดและทั่วถึงทุกคน โดยให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะกระบวนการต่างๆในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เพื่อให้สามารถค้นหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้ อันจะทำให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้ได้ดีขึ้นอีกด้วย

4) ผู้สอนควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในขณะร่วมทำกิจกรรมหรือตอบคำถาม โดยเฉพาะในขั้นตอนการแสวงหาความรู้ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ต้องใช้เวลาในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลและใช้ทักษะกระบวนการทางสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อให้ได้ความรู้ใหม่ โดยผู้สอนควรมีการชี้แนะแนวทางในการหาคำตอบมากกว่าการบอกคำตอบนั้นแทน

6.3 แนวทางในการพัฒนานวัตกรรมเพิ่มเติม

1) การพัฒนาผลงานหรือนวัตกรรมของนักเรียนด้วยการจัดการเรียนการสอน Active learning โดยใช้กระบวนการสอนแบบอริยสัจสี่ (Noble Truth 4 Model) ของการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด ควรจัดทำในรูปแบบของสื่อออนไลน์ เพื่อให้สามารถมีผู้เข้าถึงองค์ความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษา ค้นคว้าและเรียบเรียงอย่างเป็นระบบได้จำนวนมากและวงกว้างยิ่งขึ้น หรือเข้าถึงโดยการสแกน QR code

2) การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาประยุกต์ใช้กับผลงานหรือนวัตกรรมของนักเรียนมากขึ้น จะทำให้ผลงานหรือนวัตกรรมของนักเรียนมีความน่าสนใจและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่านได้มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับการพัฒนาการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0

3) การกำหนดประเด็นที่จะศึกษา ค้นคว้า ให้มีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาองค์ความรู้อย่างละเอียดและลึกซึ้ง

4) ควรมีการจัดการเรียนการสอนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมตามแบบอริยสัจสี่ (Noble Truth 4 Model) กับตัวแปรอื่นๆ เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการคิดแก้ปัญหา ความ

คงทนของการเรียนรู้ในวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ความคิดสร้างสรรค์เชิงสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การสื่อความหมาย การสื่อสาร ฯลฯ

7. การเผยแพร่/ การได้รับการยอมรับ

7.1 การเผยแพร่

- 1) เผยแพร่เป็นเอกสารประชาสัมพันธ์ให้กับนักเรียน และคณะครูในโรงเรียน
- 2) เผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ Facebook
- 3) เผยแพร่ผ่านทางกิจกรรมหน้าเสาธง และกิจกรรมประจำสัปดาห์
- 4) เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์โรงเรียน

7.2 การยกย่องชมเชย

- 1) ได้รับรางวัลครูดีไม่อบายมุข ประเภทครูผู้สอน ปีการศึกษา 2563 ปีที่ 5
- 2) ได้รับรางวัลครูดีของแผ่นดิน ขั้นพื้นฐาน โครงการเครือข่ายครูดีของแผ่นดิน ให้ ณ วันที่

30 ธันวาคม 2564

ภาคผนวก

- ตัวอย่างแผนการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) โดยใช้กระบวนการสอนแบบอริยสัจสี่
(Noble Truth 4 Model)
- ภาพกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) โดยใช้กระบวนการสอนแบบอริยสัจสี่
(Noble Truth 4 Model)

ภาพกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning)
โดยใช้กระบวนการสอนแบบหลักอริยสัจสี่ (Noble Truth 4 Model)

ตัวอย่างแผนการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning)

โดยใช้กระบวนการสอนแบบหลักอริยสัจสี่ (Noble Truth 4 Model)

แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ 22 เรื่อง อริยสัจสี่ จำนวน 50 นาที
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา³ รหัสวิชา ส32101
 หน่วยการเรียนรู้เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
 ครูผู้สอน นางสลักขณา ทองเนียม วันที่สอน 27 กรกฎาคม 2566

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม.4-6/13 วิเคราะห์หลักธรรมในกรอบอริยสัจ 4 หรือหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้สู่ตัวชี้วัด

1. อธิบายความหมายของหลักธรรมในเรื่อง อริยสัจสี่ ได้
2. วิเคราะห์การปฏิบัติตามหลักธรรมในกรอบอริยสัจ 4 ได้
3. อธิบายหลักอริยสัจ 4 และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้

3.สาระสำคัญ

การวิเคราะห์หลักธรรมในกรอบอริยสัจ 4 เป็นหลักสำคัญในการดำเนินชีวิตที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติพ้นทุกข์หรือหมดปัญหา ซึ่งพุทธศาสนิกชนทุกคนพึงสำนึกในคุณค่า และนำไปเป็นหลักในการปฏิบัติตน

4.สาระการเรียนรู้ (เนื้อหา/ทักษะที่จะจัดการเรียนการสอน)

4.1 ความรู้

1. หลักธรรมอริยสัจสี่
 - (1) ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้)
 - (2) สมุทัย (ธรรมที่ควรละ)
 - (3) นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ)
 - (4) มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ)

4.2 ทักษะ/ กระบวนการ/ กระบวนการคิด

- 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 2) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. มุ่งมั่นในการทำงาน

4.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

4.4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม
- กระบวนการปฏิบัติ

4.5 การบูรณาการกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล

การคิดวิเคราะห์อย่างเป็นเหตุเป็นผล

2. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

ความจริงของชีวิตคือความเป็นเหตุและผล

3. ความพอประมาณ

การปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ต่างๆบนทางสายกลาง

4. เงื่อนไขความรู้

เป็นผู้มีความคิดเป็นเหตุและผล

5. เงื่อนไขคุณธรรม

อริยสัจสี่ ความเป็นเหตุและผลและไฟในการเรียนรู้

5. ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม	ทักษะสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยี	ทักษะชีวิตและอาชีพ
- คิดสร้างสรรค์ - ใส่ใจนวัตกรรม - มีวิจารณญาณ - แก้ปัญหาเป็น - สื่อสารดี - เต็มใจร่วมมือ	- อัปเดตทุกข้อมูลข่าวสาร - รู้เท่าทันสื่อ - รอบรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ - ฉลาดสื่อสาร	- มีความยืดหยุ่น - รู้จักปรับตัว - ริเริ่มสิ่งใหม่ - ใส่ใจดูแลตัวเอง - รู้จักเข้าสังคม - เรียนรู้วัฒนธรรม - ความเป็นผู้นำ - รับผิดชอบหน้าที่ - พัฒนาอาชีพ - หมั่นหาความรู้รอบด้าน

6. ชิ้นงานหรือภาระงาน (จากหน่วยสู่แผนฯ และสัมพันธ์กับการวัดผล ประเมินผล)

- ใบงานการวิเคราะห์หลักธรรมในกรอบอริยสัจ 4 (ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค)
- แผนผังความคิด เรื่อง อริยสัจสี่

7. กระบวนการจัดการเรียนการสอน

กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก (Active Learning)

(วิธีสอนแบบบรรยาย วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม)

- นักเรียนนั่งสมาธิก่อนเรียนทุกชั่วโมง

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวถึงมนุษย์ทุกคนบนโลกใบนี้ล้วนเกิดมาแล้วต้องเคยประสบเหตุการณ์ปัญหาความทุกข์ของชีวิต ศาสนาพุทธก็เป็นศาสนาหนึ่งที่มีศาสนา คือ พระพุทธเจ้า ผู้ซึ่งค้นพบวิธีที่ใช้แก้ปัญหาความทุกข์ให้แก่มนุษย์นั่นคือ หลักธรรมอริยสัจสี่ ความจริงอันประเสริฐว่าด้วยเหตุและผล

ขั้นสอน

2. ครูอธิบายโดยใช้สื่อการสอน Power Point เรื่อง อริยสัจสี่ เพื่อเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่าองค์ประกอบหลักอริยสัจสี่ มี 4 ประการ เรียกว่า ความจริงอันประเสริฐ 4 ประการ นั้นประกอบด้วย
 1. ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้)
 2. สมุทัย (ธรรมที่ควรละ)
 3. นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ)
 4. มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ)
3. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นถึงคุณของอริยสัจสี่ โดยนำความรู้ความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อหลักอริยสัจสี่ของการอภิปราย
4. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความหมายของคำว่า อริยสัจสี่
5. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน โดยครูเน้นย้ำให้นักเรียนทุกคนร่วมมือและช่วยเหลือกันตลอดการปฏิบัติกิจกรรม
7. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอเกี่ยวกับการเมาแล้วไม่ขับ แล้วให้นักเรียนช่วยกันสังเกต และร่วมกัน

วิเคราะห์ถึง

การเมาสุราแล้วขับรถ แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

- 1) จากคลิปวิดีโอเป็นเหตุการณ์เกี่ยวกับเรื่องอะไร อธิบายเหตุการณ์เกิดจากสาเหตุใด
- 2) นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
 - นักเรียนคิดวิเคราะห์ว่า การการเมาแล้วขับ และการเมาแล้วไม่ขับ โดยใช้หลักธรรมอริยสัจสี่ อธิบายเหตุผล

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

8. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอการมาแล้วไม่ขับและให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์การมาแล้วไม่ขับ
9. ครูแจกใบงานการวิเคราะห์หลักธรรมในกรอบอริยสัจ 4 (ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค) ให้นักเรียนแล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ พร้อมส่งตัวแทนในกลุ่มนำเสนอเป็นรายกลุ่มในชั้นเรียน
10. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปการมาแล้วไม่ขับ โดยหลักธรรมในกรอบอริยสัจ 4 (ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค)

ขั้นสรุป

11. ครูแจกกระดาษ A4 แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์แผนผังความคิด เรื่อง อริยสัจสี่ ยกตัวอย่างปัญหา/เหตุการณ์ในชีวิตประจำวันของนักเรียน โดยใช้หลักธรรมในกรอบอริยสัจ 4 (ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค)
 12. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์แผนผังความคิด เรื่อง อริยสัจสี่ ครูสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและให้คำแนะนำ
 13. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนแผนผังความคิด เรื่อง อริยสัจสี่ และนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
 14. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปแผนผังความคิด เรื่อง อริยสัจสี่
 15. ครูและนักเรียนนัดหมายโดยให้นักเรียนไปศึกษาทบทวนและอ่านหนังสือล่วงหน้าในคาบเรียนชั่วโมงถัดไป
- นักเรียนนั่งสมาธิหลังเรียนทุกชั่วโมง

8. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ (หนังสือ/เอกสารประกอบการสอน/ใบงาน/ใบความรู้/สถานที่จริง/ภูมิปัญญาท้องถิ่น/สถานประกอบการ/อินเทอร์เน็ตฯลฯ)

- 1) คลิปวิดีโอมาแล้วไม่ขับ
- 2) หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ม.4-ม.6
- 3) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

ญาณสังวร (เจริญ สุวฑฒนมหาเถร), สมเด็จพระ. ความหมายแห่งพระรัตนตรัย.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย, 2541.

- 4) ใบงานการวิเคราะห์หลักธรรมในกรอบอริยสัจ 4 (ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค)
- 5) สื่อการสอน Power Point เรื่อง อริยสัจสี่

9.การวัดและการประเมินผล (วัดอะไร/เครื่องมือ/วิธีการ/เกณฑ์)

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ประเมินความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด และความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต	แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย รับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตการใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อม	แบบประเมินค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

ชื่อ – สกุล.....ชั้นเลขที่.....

ใบงาน อริยสัจ 4 ประกอบด้วย ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูตัวอย่างสถานการณ์แล้วตอบทบทเรียนให้สอดคล้องกับหลักธรรมในอริยสัจ 4 ทุกข์

.....

.....

.....

สมุทัย

.....

.....

.....

นิโรธ

.....

.....

.....

มรรค

.....

.....

.....

แบบประเมินแผนผังความคิด เรื่อง อริยสัจสี่

กลุ่มที่.....

สมาชิกของกลุ่ม 1. 2.

3. 4.

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		4	3	2	1
1	การวิเคราะห์หลักธรรมอริยสัจสี่ ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้)				
2	การวิเคราะห์หลักธรรมอริยสัจสี่ สมุทัย (ธรรมที่ควรละ)				
3	การวิเคราะห์หลักธรรมอริยสัจสี่ นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ)				
4	การวิเคราะห์หลักธรรมอริยสัจสี่ มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ)				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = 4

ดี = 3

พอใช้ = 2

ปรับปรุง = 1

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14-16	ดีมาก
11-13	ดี
8-10	พอใช้
5-7	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล ของ ผู้รับการ ประเมิน	ความร่วมมือ				การแสดง ความคิดเห็น				การรับฟัง ความคิดเห็น				การตั้งใจ ทำงาน				การร่วม ปรับปรุง ผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
1																						
2																						
3																						
4																						
5																						
6																						
7																						
8																						
9																						
10																						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = 4

ดี = 3

พอใช้ = 2

ปรับปรุง
เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ ¹

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 – 20	ดีมาก
13 – 16	ดี
9 – 12	พอใช้
5 – 8	ปรับปรุง

หมายเหตุ ครูอาจใช้วิธีการมอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มเป็นผู้ประเมิน หรือให้ตัวแทนกลุ่มผลัดกันประเมิน หรือให้มีการประเมินโดยเพื่อน โดยตัวนักเรียนเองตามความเหมาะสมก็ได้

บันทึกผลหลังการสนทน

1. ผลการสนทนา

☒ สนทนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้

☐ สนทนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

☒ จำนวนนักเรียนที่ผ่านภาระประเมิน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 100

☐ จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านภาระประเมิน คน คิดเป็นร้อยละ

☐ อื่น ๆ

3. ปัญหาและอุปสรรค

☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา

☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา

☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน

☐ อื่น ๆ

4. ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข

☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง

☐ แนวทางการแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านภาระประเมิน

☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ ครูผู้สอน

(นางสุลักษณ์ ทองนิ่ม)

27 / กรกฎาคม / 2565

ความเห็นชอบและข้อเสนอแนะจากหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ได้ข้อได้

ลงชื่อ (นางสุลักษณ์ ทองนิ่ม)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ความเห็นชอบและข้อเสนอแนะจากหัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ

ลงชื่อ (นางสาวพรสุดา นาวารักษ์)

หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการโรงเรียนตะกั่วป่าศรีวิชัย

ความเห็นชอบและข้อเสนอแนะจากหัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ

ลงชื่อ (นางสาวศิริวรรณ ชลิตคำ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนตะกั่วป่าศรีวิชัย

คำรับรองจากหัวหน้าสถานศึกษา

ลงชื่อ (นายณัฐวัฒน์ จันทร์ทอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนตะกั่วป่าศรีวิชัย

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล ของผู้นิเทศการประเมิน	ความสนใจ				การมีส่วนร่วม				การช่วยเหลือ				การร่วม ปรับปรุง				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
1	นายพิเชษฐ์ กิ่งแก้ว	✓				✓				✓				✓				19
2	นายณฐกร สรรพสุข	✓				✓				✓				✓				19
3	นายวิเศษ ธีรชัย	✓				✓				✓				✓				19
4	นายณฐกร ธีรชัย	✓				✓				✓				✓				20
5	นายณฐกร ธีรชัย	✓				✓				✓				✓				19
6	นายณฐกร ธีรชัย	✓				✓				✓				✓				19
7	นายณฐกร ธีรชัย	✓				✓				✓				✓				17
8	นายณฐกร ธีรชัย	✓				✓				✓				✓				19
9	นายณฐกร ธีรชัย	✓				✓				✓				✓				19

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

27 / กรกฎาคม / 2565

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = 4

ดี = 3

พอใช้ = 2

ปรับปรุง = 1

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 - 20	ดีมาก
13 - 16	ดี
9 - 12	พอใช้
5 - 8	ปรับปรุง

หมายเหตุ ครูอาจใช้วิธีการประเมินภายในให้หัวหน้ากลุ่ม

เป็นผู้ประเมิน หรือให้ตัวแทนกลุ่มสังเกตในประเมิน

หรือให้มีการประเมินโดยเพื่อน โดยตัวนักเรียนเอง

แบบประเมินแผนผังความคิด เรื่อง อริยสัจสี่

กลุ่มที่ 1

สมาชิกของกลุ่ม

- นายปิยะพล รักไชย
- นางสาวณัฐนันท์ ทองเกื้อ
- นางสาวพิชิตา สายพันธ์

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		4	3	2	1
1	การวิเคราะห์หลักธรรมอริยสัจสี่ ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้)	✓			
2	การวิเคราะห์หลักธรรมอริยสัจสี่ สมุทัย (ธรรมที่ควรละ)	✓			
3	การวิเคราะห์หลักธรรมอริยสัจสี่ นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ)	✓			
4	การวิเคราะห์หลักธรรมอริยสัจสี่ มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ)	✓			
รวม		16			

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

27... / กรกฎาคม / 2565

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = 4

ดี = 3

พอใช้ = 2

ปรับปรุง = 1

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14-16	ดีมาก
11-13	ดี
8-10	พอใช้
5-7	ปรับปรุง

แบบประเมินแผนผังความคิด เรื่อง อวยสัจสี่

กลุ่มที่ 2

สมาชิกของกลุ่ม

1. นางสาวศุภรัตน์ สิมสกุล
2. นางสาวนันทนีย์ รัตนทอง
3. นางสาวรัชชรา อักษรวิเศษ

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		4	3	2	1
1	การวิเคราะห์ถ้อยแถลงอวยสัจสี่ ทุกข้อ (รวมที่ควรรู้)	✓			
2	การวิเคราะห์ถ้อยแถลงอวยสัจสี่ สนุกสนาน (รวมที่ควรระวัง)	✓			
3	การวิเคราะห์ถ้อยแถลงอวยสัจสี่ นิธิ (รวมที่ควรระวัง)	✓			
4	การวิเคราะห์ถ้อยแถลงอวยสัจสี่ มรรค (รวมที่ควรระวัง)	✓			
รวม		16			

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
27.../กรกฎาคม.../2565

ผลการวิเคราะห์

ดีมาก = 4
ดี = 3
พอใช้ = 2
ปรับปรุง = 1

ผลการประเมินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14-16	ดีมาก
11-13	ดี
8-10	พอใช้
5-7	ปรับปรุง

แบบประเมินแผนผังความคิด เรื่อง อวยสัจสี่

กลุ่มที่ 3

สมาชิกของกลุ่ม

1. นายสุพัฒน์ กันตัง
2. นายธนวุฒิ สารบุญ
3. นางสาวสุนพา ลิ้มเทศ

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		4	3	2	1
1	การวิเคราะห์ถ้อยแถลงอวยสัจสี่ ทุกข้อ (รวมที่ควรรู้)	✓			
2	การวิเคราะห์ถ้อยแถลงอวยสัจสี่ สนุกสนาน (รวมที่ควรระวัง)	✓			
3	การวิเคราะห์ถ้อยแถลงอวยสัจสี่ นิธิ (รวมที่ควรระวัง)	✓			
4	การวิเคราะห์ถ้อยแถลงอวยสัจสี่ มรรค (รวมที่ควรระวัง)	✓			
รวม		16			

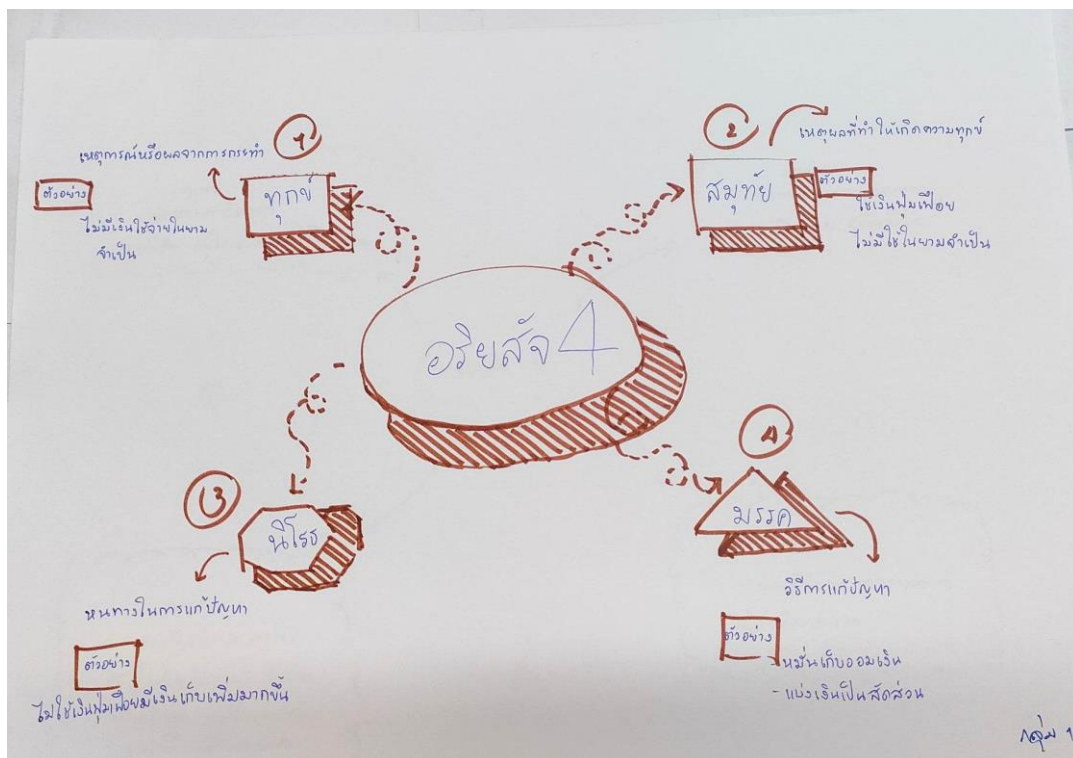
ลงชื่อ ผู้ประเมิน
27.../กรกฎาคม.../2565

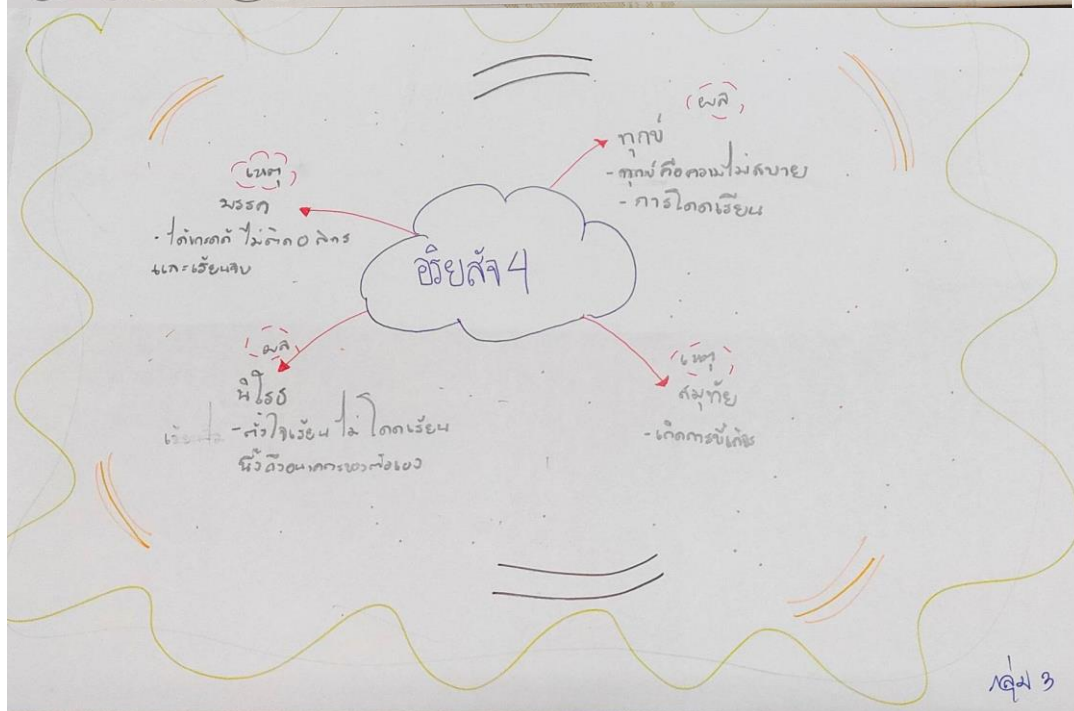
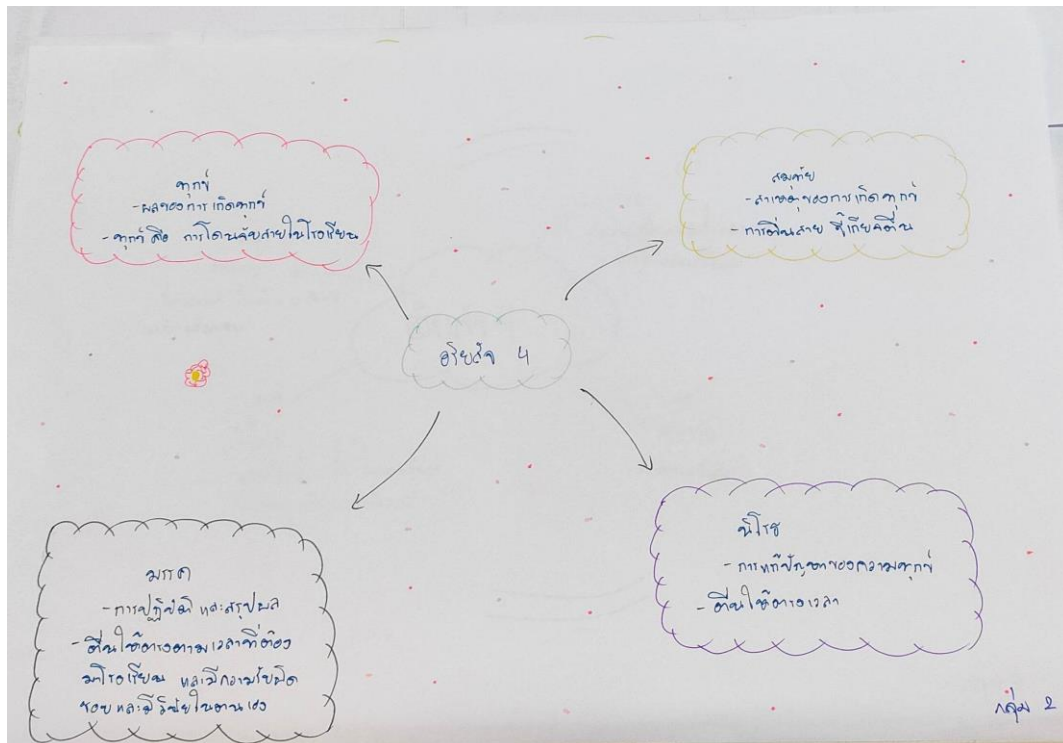
ผลการวิเคราะห์

ดีมาก = 4
ดี = 3
พอใช้ = 2
ปรับปรุง = 1

ผลการประเมินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14-16	ดีมาก
11-13	ดี
8-10	พอใช้
5-7	ปรับปรุง

ชื่อ - สกุล นางสาว น. น. ชั้น ม. 5 เลขที่ 81

ใบงาน อธิ์ถึง 4 ประกอบด้วย พุทธ สมุทัย นิโรธ และมรรค

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูตัวอย่างสถานการณ์แล้วตอบคำถามให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ในข้อถึง 4

พุทธ นางสาว น. น. / น. น. / น. น. / น. น. / น. น.

สมุทัย นางสาว น. น.

นิโรธ นางสาว น. น. / น. น. / น. น. / น. น. / น. น.

มรรค นางสาว น. น. / น. น. / น. น. / น. น. / น. น.

ชื่อ - สกุล นางสาว น. น. ชั้น ม. 5 เลขที่ 5

ใบงาน อธิ์ถึง 4 ประกอบด้วย พุทธ สมุทัย นิโรธ และมรรค

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูตัวอย่างสถานการณ์แล้วตอบคำถามให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ในข้อถึง 4

พุทธ นางสาว น. น. / น. น. / น. น. / น. น. / น. น.

สมุทัย นางสาว น. น.

นิโรธ นางสาว น. น. / น. น. / น. น. / น. น. / น. น.

มรรค นางสาว น. น. / น. น. / น. น. / น. น. / น. น.

ชื่อ - สกุล นางสาว น. น. ชั้น ม. 5 เลขที่ 99

ใบงาน อธิ์ถึง 4 ประกอบด้วย พุทธ สมุทัย นิโรธ และมรรค

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูตัวอย่างสถานการณ์แล้วตอบคำถามให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ในข้อถึง 4

พุทธ นางสาว น. น. / น. น. / น. น. / น. น. / น. น.

สมุทัย นางสาว น. น.

นิโรธ นางสาว น. น. / น. น. / น. น. / น. น. / น. น.

มรรค นางสาว น. น. / น. น. / น. น. / น. น. / น. น.

ชื่อ - สกุล นางสาว น. น. ชั้น ม. 5 เลขที่ 11

ใบงาน อธิ์ถึง 4 ประกอบด้วย พุทธ สมุทัย นิโรธ และมรรค

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูตัวอย่างสถานการณ์แล้วตอบคำถามให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ในข้อถึง 4

พุทธ นางสาว น. น. / น. น. / น. น. / น. น. / น. น.

สมุทัย นางสาว น. น.

นิโรธ นางสาว น. น. / น. น. / น. น. / น. น. / น. น.

มรรค นางสาว น. น. / น. น. / น. น. / น. น. / น. น.

ชื่อ - สกุล นางสาว อรุณพร ศักดิ์ ชั้น ม. 6/2 เลขที่ 10

ใบงาน อธิยสัง 4 ประกอบด้วย ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูตัวอย่างสถานการณ์แล้วตอบคำถามให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ในอธิยสัง 4

ทุกข์
นางสาว นก ใจเย็น

สมุทัย
นางสาว นก ใจเย็น / ไม่พอใจกับสิ่งที่

นิโรธ
ไม่เกิด (นางสาว นก ใจเย็น)

มรรค
ทำสมาธิทุกวัน ทุกวัน ทุกเวลา

ชื่อ - สกุล น. ส. นพรัตน์ ชั้น ม. 6/2 เลขที่ 11

ใบงาน อธิยสัง 4 ประกอบด้วย ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูตัวอย่างสถานการณ์แล้วตอบคำถามให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ในอธิยสัง 4

ทุกข์
นางสาว นก ใจเย็น

สมุทัย
นางสาว นก ใจเย็น / ไม่พอใจกับสิ่งที่

นิโรธ
ไม่เกิด (นางสาว นก ใจเย็น)

มรรค
ทำสมาธิทุกวัน ทุกวัน ทุกเวลา

ชื่อ - สกุล นางสาว อรุณพร ศักดิ์ ชั้น ม. 6/2 เลขที่ 9

ใบงาน อธิยสัง 4 ประกอบด้วย ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูตัวอย่างสถานการณ์แล้วตอบคำถามให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ในอธิยสัง 4

ทุกข์
นางสาว นก ใจเย็น

สมุทัย
นางสาว นก ใจเย็น / ไม่พอใจกับสิ่งที่

นิโรธ
ไม่เกิด (นางสาว นก ใจเย็น)

มรรค
ทำสมาธิทุกวัน ทุกวัน ทุกเวลา

ชื่อ - สกุล น. ส. นพรัตน์ ชั้น ม. 6/2 เลขที่ 9

ใบงาน อธิยสัง 4 ประกอบด้วย ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูตัวอย่างสถานการณ์แล้วตอบคำถามให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ในอธิยสัง 4

ทุกข์
นางสาว นก ใจเย็น

สมุทัย
นางสาว นก ใจเย็น / ไม่พอใจกับสิ่งที่

นิโรธ
ไม่เกิด (นางสาว นก ใจเย็น)

มรรค
ทำสมาธิทุกวัน ทุกวัน ทุกเวลา

แบบรายงานวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

โรงเรียนตะกั่วป่าคีรีเขต

**สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ**